

Oktoober

Porikuu, ka sügis(e)-, lehelangemis-, leheminegi-, lehevarisemis-, kulu-, vihma-, rooja-, räysä-, räisä-, halla-, hinge-, koolja-, rehe- ja surmakuu.

Hingedeaeg

Kui ilmad on vaiksed ja sombused, on hinged liikvel, külastavad omakseid ja tuttavaid paiku. Sel ajal on kohane pidada hingedepäevi, võõrustada neid ja saata ära. Kodu hoiatakse puhas ja vaikne. Müra tekitavad tööd lükatakse edasi ja õhtuti ei töötata sootuks. Neil õhtuil on hea mõistatada mõistatusi ja jutustada lugusid. Hingedele pakutakse süüa ja köetakse sauna. Hingedepäevi on peetud järjestikustel esmaspäevadel, teisipäevadel või neljapäevadel. Tavaliselt on hingedepäevi peetud ajavahemikus 6.10.–3.11.

Tähtpäevad

 14. Kolletamispäev ehk sügishari kuulub nende päevade hulka, mis jaotavad maarahva aasta neljaks võrdseks osaks. Teised sellised on korjusepäev (14.01.), künnipäev (14.04.) ja karusepäev (13.07.). Kolletamispäeval on puulehed kollased. *Puu kolletave sis kõllatses. Kui kaselehe häste kõllatse, saab tõine aasta häid kõllatsit kesvi, kui pihlapuu punatse, saab tulekahju ja tuleb pailu marju.* (Paistu) Soomlastel on 14.10. esimene talvepäev.

Kuu kõvad ja pehmed ajad

- **3. päev** – vana kuu pehme aja algus.
- **5. päev** – kuu loomine.
- **7. päev** – noore kuu kõva aja algus.
- **12. päev** – kuu esimene veerand, pehme aja algus.
- **17. päev** – täiskuu kõva aja algus.
- **19. päev** – täiskuu.
- **21. päev** – kuu kolmanda veerandi pehme aja algus.
- **27. päev** – kuu neljas veerand, kõva aja algus.

Külvikalender

Maria ja Matthias K. Thuni järgi

Oktoober 2013

Päev	Element	Taime osa
T 1.	Tuli	Vili
K 2.	Tuli	Vili
N 3.	Tuli/maa	Vili kl 9–17, kl 18st juur
R 4.	Maa	Juur
L 5.	Maa	Juur
P 6.	Maa	Juur kl 21ni
E 7.	Maa/õhk	Õis kl 4st
T 8.	Õhk/vesi	Õis kl 10ni, kl 11st leht
K 9.	Vesi	Leht
N 10.	Vesi/tuli	Leht kl 14ni
R 11.	Tuli	Vili kl 14st
L 12.	Tuli/maa	Vili kl 17ni, kl 18st juur
P 13.	Maa	Juur
E 14.	Maa/õhk	Juur kl 17ni, kl 18st õis
T 15.	Õhk	Õis
K 16.	Õhk/vesi	Õis kl 12ni, kl 13st leht
N 17.	Vesi	Leht
R 18.	Vesi	Leht
L 19.	Vesi/tuli	Leht kl 8ni, kl 9–20 vili
P 20.	Tuli	Vili kl 4st
E 21.	Tuli/maa	Vili kl 5ni, kl 6st juur
T 22.	Maa	Juur
K 23.	Maa	Juur
N 24.	Maa/õhk	Juur kl 4ni, kl 5st õis
R 25.	Õhk	Õis
L 26.	Õhk/vesi	Õis kl 13ni, kl 14st leht
P 27.	Vesi	Leht
E 28.	Vesi/tuli	Leht kl 6ni, kl 7st vili
T 29.	Tuli	Vili
K 30.	Tuli	Vili
N 31.	Tuli/maa	Vili kl 16ni, kl 17st juur

Istutusaeg: 1. okt kl 00 kuni 10. okt kl 14, 23. okt kl 14 kuni 31. okt kl 24.

- 5. oktoobril kl 3.35 on Kuu loomine.
- 12. oktoobril kl 2.02 algab Kuu esimene veerand.
- 19. oktoobril kl 2.38 algab täiskuu aeg.
- 27. oktoobril kl 2.40 algab Kuu viimane veerand.
- 27. oktoobril on üleminek talveajale.

■ Pehme (mäda) aeg on hea lagundaja ja mädandaja. Pehmel ajal lähevad haavad kergesti halvaks ja piim hapuks. Siis raiutakse võsa, laotatakse sõnnikut, hävitatakse kahjureid ning külvatakse-istutatakse kõike, mis alla kasvatab. Kõige pehmem aeg on kaduneljapäev – tänavu 10.01., 9.05., 6.06., 5.09.

■ Kõval (kalgil) ajal alustatud või tehtud asjad jäävad püsima: puu ei mädane ja haavad paranevad hästi. Siis külvatakse teravili ja kõik muu, mis peale kasvatab. Aasta kõige kõvemad ajad on radokuu ümbruses, siis lõigatakse ehituspalk ja muu tarbepuu. Kõik, mis kasvama peab (külv, istutus), tehakse maha ikkagi noore kuuga; mis hävima peab (võsa, kahjurid jms), tehakse vanaga.

Allikas: "Maavalla kalender 10 226 (2013)", Maavalla Koda